

Список використаних джерел

1. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: Полный курс : в 2-х т. Т. 1 / Ю. Бригхем, Л. Гапески ; пер. с англ. под ред. В. В. Ковалева. – СПб. : Экон. шк., 1998. – 497 с.
2. Бригхем Є. Ф. Основи фінансового менеджменту : пер. з англ. / Є. Ф. Бригхем. – К. : КП «Вазак» ; Молодь, 1997. – 1000 с.
3. Верба В. А. Проектний аналіз : підручник / В. А. Верба, О. А. Загородніх. – К. : КНЕУ, 2000. – 322 с.
4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ №73 МФУ від 07.02.2013 / чинний, остання версія – поточна редакція від 14.03.2017 р. – URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
5. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч.-практ. посіб. / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.

Семенюшена Наталія

к.е.н, доцент,

кафедра обліку і оподаткування,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ІНСТИТУЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ОБЛІКОВИХ ДАНИХ

Інституційна теорія реалізується як напрям сучасної економічної думки та як методичний апарат проведення наукових досліджень [2]. Проводячи аналіз сучасного стану теорії бухгалтерського обліку, дослідники відзначають, що нині теорія бухгалтерського обліку переважно пояснює техніку обліку, а не сутність і зміст. Автори «обходять стороною сутнісні характеристики бухгалтерського обліку, відповідні реаліям глобальної економіки і об'єктивно існуючим конфліктам економік» [1]. Інші дослідники вказують, що «поряд з іншими економічними науками, облік також несе свою міру відповідальності за виникнення і розростання фінансової кризи» [4].

На нашу думку, основною проблемою є необхідність формування структури облікових даних, адекватної вимогам управління економікою. Як зазначає Н.М. Шеремет, «зміна носіїв інформації у процесі приймання, передавання і збереження інформації дає змогу зробити висновок про різноманітність способів матеріального вираження відображень і перетворень через фізичні властивості носіїв» [3, с. 140].

Як позиціонують структуру метаданих обліку у бухгалтерських комп'ютерних програмах (облікові параметри програми), – це структура планів рахунків; структура довідників аналітичних об'єктів; перелік валют та їх курси; структура та порядок заповнення журналів програми; налагодження документів, які будуть використовуватись для автоматизації облікових процедур; облік необхідних констант, та їх властивості.

Основою для дослідження структури економічних даних є термін «реквізит», оскільки з ним пов'язане інформаційне відображення окремої властивості предмета дослідження, і саме на рівні реквізиту починаються відмінності у відображенні різних облікових об'єктів. Згаданий вище автор підкреслює, що «тотожність і відмінність властивостей і реквізитів слугує першочерговою (вихідною) характеристикою об'єктів пізнання і їх інформаційного відображення» [3, с. 142].

Оскільки структура облікових даних визначається цілями і завданнями обліку, засобами і заходами виконання облікових робіт, то методологічною основою характеристики облікових даних має стати дослідження структури інформаційного відображення економічних їх явищ [3, с. 143], який найбільш повно розкривається у інституціональному підході.

Нашими попередніми дослідженнями [5-8] встановлено, що процес використання поняття «інститут» опосередковано передбачає логічну процедуру виведення мікроявищ та процесів на макрорівень. Інститут завжди розглядається як результат соціалізації та суспільного визнання. Окрім того, термін «інститут» пов'язаний з організаційним або правовим оформленням забезпечених легітимністю явищ. Бухгалтерський облік базується виятково на нормативно-правовому полі.

В економічному плані головним є те, що будь-який інститут – це сфера, межі існування та підґрунтя отримання специфікованих, так званих вмічених форм доходу. Роль обліку зводиться до якомога повного виміру цих форм і дотримання структури у розподілі доходу. У будь-якому інституті домінуючою є властивість соціальності, що поки для бухгалтерського обліку не є прямолінійною. Проте і даний напрям розвивається через напрями та форми соціальної відповідальності бізнесу, відповідно і звітності за такими показниками обліковими засобами.

Таким чином, підтверджується висновок, що вимоги до інформації з боку економічної соціології необхідно ставити на рівні формування доктрини теорії бухгалтерського обліку, оскільки саме у доктрині закладається структура облікових даних, яка формує запити користувачів інформації.

Список використаних джерел

1. Жук В. М. Наукова гіпотеза трактування бухгалтерського обліку як соціально-економічного інституту / В. М. Жук // Облік і фінанси. – 2012. – № 2. – С. 14–22.
2. Інституціонально-інформаційна економіка : підручник / А.А. Чухно, П.І. Юхименко, П.М. Леоненко. – Київ, 2010. – 687 с.
3. Шеремет Н.М. Гносеологическая природа учетных данных и общеметодологический подход к исследованию их структуры / Н.М. Шеремет // Вопросы эффективности и качества железнодорожного строительства и путевого хозяйства. – Москва : МИИТ, 1981. – С. 140-144.
4. Панков Д.А. Финансовый кризис и бухгалтерский учет: взгляд из Беларуси [Электронный ресурс] / Д.А. Панков. – Режим доступа: http://vuzlib.com.ua/articles/book/8736-Finansovyyj_krizis_i_bukhgalte/1.html (дата звернення 15.08.2017).
5. Семенишена Н.В. Інституційна теорія і розвиток бухгалтерського обліку в агросекторі / Н.В. Семенишена // Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін та сталого економічного розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. 27 березня 2015 р. (ЛНТУ, м. Луцьк). – Тернопіль : Крок, 2015. – С. 38-41.
6. Семенишена Н.В. Бухгалтерський облік як інститут обслуговування інфраструктури аграрного ринку / Н.В. Семенишена // Інститут

- бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. – 2014. – Вип. 2. – С. 104-108.
7. Семенишена Н.В. Бачення дефініції поняття «бухгалтерський облік» крізь призму інституційної теорії / Н.В. Семенишена // Торгівля, комерція, підприємництво: зб. наук. пр. / [Львів. комерц. акад. ; редкол. : Алопій В. В. (голов. ред.) та ін.]. – Львів : ЛКА, 2013. – Вип. 15. – С. 181-186.
 8. Семенишена Н.В. Дефініції поняття «бухгалтерський облік» в сучасних дослідженнях / Н.В. Семенишена // Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. – 2013. – Вип. 1. – С. 123–127.

Слободян Володимир

к.е.н., доцент

Довгань Ірина

асистент,

*Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ПЛАН РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, ЯК ОСНОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Після розпаду Радянського Союзу кожна із бувших республік, які використовували єдиний План рахунків бухгалтерського обліку, враховуючи особливості сучасної економіки своєї країни, внесли у більшості випадків суттєві зміни в національні системи бухгалтерського обліку. Це в повній мірі відноситься і до України та Молдови, по яких ми проведемо аналіз. Характерною особливістю цих країн є те, що в них були внесені суттєві зміни в раніше діючі їхні Плани рахунків або, точніше, затверджені і введені в практику діяльності підприємств зовсім інші Плани рахунків. Очевидно, що ці нововведення в більшій чи в меншій мірі були зумовлені змінами в економічних системах пострадянських країн.

Дослідження та публікації, що стосуються Плану рахунків бухгалтерського обліку, розглядалися багатьма вченими еко-